

Els tics de la clandestinitat.

Vicent Ventura

Última

El militant de base ho era de feia trenta anys, quan el seu partit no s'havia convertit encara en part d'un altre que va sobreviure quaranta anys en crisàlide històrica. Mai no va aspirar a cap càrrec polític. Es considerava incapaç.

—Pero home —li deien els companys, a la vista del seu currículum ¿i en tal? ¿Qué em dius d'en tal? ¿Es més capaç que tu? No fa ni quatre dies que va entrar i mira't on ha arribat.

—Tots no som tan atrevits com en tal.

Però quan darrere d'en tal li citaven en tal altre i en Pau i en Pere i etcètera, es considerava amb l'obligació de demanar explicacions «als de dalt», que, tenint en compte el seu currículum, li mantenien un cert respecte, considerant-lo alhora una mica exagerat.

—Home, mira, és el que passa als partits quan de clandestins passen a ser legals. La gent s'hi apunta i creixen. Hem de felicitar-nos per això, i no lamentar-ho. ¿És que prefereixes que la gent s'apunte a la dreta?

Adoptaven després un to paternal i li aconsellaven:

—Tu el que hauries de fer es perdre els tics de la clandestinitat.

Quan el seu partit originari es va fondre en el que ressuscità als quaranta anys, va atrevir-se a fer una tímida protesta. I tampoc no li donaren la raó:

—No t'agrada la transició. Bé. Tu vares lluitar pel trencament. Bé. ¿i què prefereixes? ¿Continuar en la clandestinitat demanant responsabilitats? ¿No s'avança més des de la legalitat?

I, com sempre, hi afegien:

—Tu el que hauries de fer és

perdre els tics de la clandestinitat...

Va protestar que el seu partit cedís davant la dreta en tot allò que havien estat símbols del temps de lluita, i la resposta no variava, per més que variàs la qüestió plantejada.

—Però, home, ¿no et sembla absurd crear problemes per colors, noms i qüestions sentimentals paregudes? ¿Altres coses haurien de preocupar-te! L'atur, la pau, l'OTAN, en què ens han clavats els porcs que manen...

L'última recomanació de sempre es repetia:

—Tu el que hauries de fer es perdre els tics de la clandestinitat...

El seu partit, el de la crisàlide històrica, que s'havia engolit tots els altres pels quals tenia història sense crisàlide, va guanyar un dia les eleccions. Aquella majoria absoluta va animar molt el senzill militant de base, exemplar i sense ambicions.

—Ara sí que és la nostra. Ara es farà tot allò pel que hem lluitat sempre.

Prompte, però, va veure les seues il·lusions desfetes davant els estralls de la «reconversió». En lloc d'augmentar els llocs de treball, augmentaven els aturats. Va protestar novament:

—Es tracta de problemes que no tenen més que una solució siga

qui siga qui l'haja d'aplicar. I ¿no és millor que ho fem nosaltres? Si ho fes la dreta, seria pitjor.

No li deixaren replicar que més valia perdre les eleccions que perdre la identitat política; que no es podien traïr les esperances, etcètera. Va haver d'escoltar una vegada més allò de:

—Tu el que hauries de fer és perdre els tics de la clandestinitat...

L'afer de l'OTAN va estar a punt de fer que demanàs la baixa abans d'obrir-li expedient per indisciplina. Va protestar i li varen dir la mateix història. Que era millor estar en l'OTAN amb un govern socialista que amb un govern de dreta.

I va passar el que passa sempre amb l'última gota que ja no cap al got. Era una gota insignificant al costat de totes les que la seua disciplina havia anat deixant caure, però va fer eixir-se'n el contingut. Estava indignat i va cridar «als de dalt»:

—Per ací ja no passe. Per cantar una romança de sarsuela, convertida en el més ridícul dels himnes, no em fareu passar.

El silenci l'envoltava. Als locals del partit no hi havia més que el vell conserge que, com ell, procedia dels temps clandestins, quan es creia, ingènuament, que tot seria possible. El vell conserge i company li ho va explicar.

—Ja no són ací. Han passat tots al local d'enfront. S'ha fet un partit nou i únic. Diuen que, per a actuar igual que els altres, tenir dos partits era una despesa inútil. Amb un només n'hi ha prou. Li han posat un nom ben escaient: el Partit del Consens. Admeten a tots, a tots, excepte els que no hagen sabut perdre els tics de la clandestinitat.